

βασκαμὸς ὁ, πολλαχ. ἀβασκαμὸς Πελοπν. (Μάν. Ναύπλ. Σουδεν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.) κ.ά. ἀβοσκαμὸς Πελοπν. (Μάν.) ἀπασκαμὸς Ἡπ. ἀποσκαμὸς Πελοπν. (Γύθ. Μάν.)

*Ἐκ τοῦ ρ. βασκαίνω.

Βασκανία, ὁ ίδ., ἐνθ' ἀν.: Τὸ παιδὶ ἔχει τὸν ἀβοσκαμὸν Μάν. || Ἄσμ.

Νὰ μὴ σὲ πιάσῃ ἀβασκαμός, νὰ μὴ σὲ κρούξῃ μάτι Αράχ.

βασκανία ἡ, λόγ. κοιν. βασκαρία Τσακων. ἀβασκανία Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βασκανία.

*Ἡ διὰ τοῦ βλέμματος φθοροποιὸς ἐπὶ τινος ἐπίδρασις. Συνών. βάσκαμα, βασκαμός, βασκάνισμα, βασκοσύνη, μάτι, μάτιασμα.

***βασκανιάρις** ἐπίθ. Οὐδ. βασκανιάριον Στερελλ. (Ἀράχ.) ἀβασκανιάριον Στερελλ. (Ἀράχ.)

*Ἐκ τοῦ οὐσ. βασκανία καὶ τῆς καταλ. -ιάρις.

*Ἐκεῖνος ποῦ βασκαίνει: Μάτι βασκανιάριον.

βασκανίζω Ἰκαρ.

*Ἐκ τοῦ οὐσ. βασκανία.

Βασκαίνω, ὁ ίδ.

βασκάνισμα τό, Θεσσ. (Λάρισ.)

*Ἐκ τοῦ ρ. βασκανίζω.

Βασκανία, ὁ ίδ.

βασκανοχάρτη τό, ἀμάρτ. βασκανοχάρτη Μακεδ. (Κοζ.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. βασκανία καὶ χαρτί.

Βασκοχάρτη, ὁ ίδ.

***βασκαντάρις** ἐπίθ. ἀβασκαντάρις Κεφαλλ.

*Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βασκαντός < βασκαίνω.

*Ο ἔχων βάσκανον ὀφθαλμόν.

βασκαντῆρα ἡ, σύνηθ. βασκαδῆρα πολλαχ. βασκαδῆρα Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀβασκαντῆρα Λεξ. Βλαστ. ἀβασκαδῆρα Σκόπ. βασκανθῆρα Λεξ. ΠΓενναδ. 816.

*Ἐκ τοῦ ρ. βασκαίνω.

1) Τὸ ἀποτρόπαιον τῆς βασκανίας περίαπτον σύνηθ. Συνών. βασκαντήρι, φυλαχτό, χαϊμαλί. 2) Τὸ κέλυφος κηρύκων κογχυλίων καὶ ἄλλων χρησιμεῦνον ὡς περίαπτον πολλαχ. 3) Τὰ ἔξης φυτὰ ἀποτρόπαια τῆς βασκανίας α) Ποτήριον τὸ κηπαῖον, συνών. αἴματόχορτο 1, ὁ ίδ., πολλαχ. β) Βάλσαμο 2 β, ὁ ίδ., πολλαχ. Συγών. βασκαντούρα. [**]

βασκαντήρι τό, ἀμάρτ. ἀβασκαντήρι ΑΚαρκαβίτσ. Ζητιᾶν. 75 Γ' Επαχτίτ. ἐν Προπούλ. 1,264.

*Ἐκ τοῦ ρ. βασκαίνω.

Βασκαντήρα 1, ὁ ίδ.

βασκαντηρίζω Εῦβ. (Πλατανιστ.)

*Ἐκ τοῦ οὐσ. βασκαντήρα.

*Απεύχομαι ὑπέρ τινος βασκανίαν λέγων «νὰ μὴ βασκαθῇ!» : Βασκαντηρίζει τὸ παιδὶ νὰ μὴ βασκαθῇ.

βασκαντούρα ἡ, Πελοπν. (Παππούλ.) βασκαντούρα Πελοπν. (Μεσσ.) μασκαντούρα Πελοπν. (Παππούλ. Χατζ.)

*Ἐκ τοῦ ρ. βασκαίνω.

Βασκαντήρα 3 β, ὁ ίδ.

βασκαντούρης ἐπίθ. Πελοπν. (Καλάμ.) ἀμασκαντούρης Πελοπν. (Τριφυλ.) Οὐδ. μασκαντούρη Πελοπν. (Οίν.) βασκαντούρικο Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

*Ἐκ τοῦ οὐσ. βασκαντούρα.

*Ο μὴ βασκανιόμενος, ἀβάσκαντος (συνήθως λέγεται περὶ παιδίου εὐχετικῶς διὰ νὰ μὴ βασκαθῇ) ἐνθ' ἀν.: Μεγάλωσε τὸ βασκαντούρικο (ποῦ νὰ μὴ βασκαθῇ!)

βασκοβότανο τό, ἀμάρτ. ἀβασκονβότανο Μακεδ. (Χαλκιδ.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. βάσκα καὶ βοτάνι.

*Ανθος τι ἄγριον τὸ δόποιον καίουν μὲ ἄνθη τοῦ ἐπιταφίου καὶ καπνίζουν τὸν βασκανθέντα πρὸς θεραπείαν.

βασκοθέρμη ἡ, ἀμάρτ. βασκονθέρμη Ηπ. (Ζαγόρ.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. βάσκα καὶ θέρμη.

Πυρετὸς ἐκ βασκανίας: Τὸ πιδὶ εἰν' ἀρρονοστού ἀπ' τὴ βασκονθέρμη.

βασκοσύνη ἡ, Μοσχονήσ. ἀβασκοσύνη Κέρκη. ἀβασκονσύνη Ηπ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. βασκοσύνη.

Βασκανία, ὁ ίδ., ἐνθ' ἀν.: Ἐπαθι ἀπὸν ἀβασκονσύνη Ηπ.

βασκοχάρτη τό, ΧΧρηστοβασ. Χρόν. σκλαβ. 170 ἀβασκονχάρτη Ηπ. Στερελλ.

*Ἐκ τῶν οὐσ. βάσκα καὶ χαρτί.

1) Περίαπτον κατὰ τῆς βασκανίας περιέχον διάφορα ιερὰ ἡ μαγικὰ ἀντικείμενα, οἷον τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας, ἄνθη, κηρία καὶ λιβάνι τοῦ ἐπιταφίου, μαγικὰς ἐπωδάς, πυρίτιδα κτλ., κατασκευαζόμενον συνήθως ὑπὸ μοναχῶν καὶ καθαγιαζόμενον ἐν λειτουργίᾳ Ηπ. Στερελλ.

2) Εὐχὴ ἐκκλησιαστικὴ κατὰ τῆς βασκανίας ΧΧρηστοβασ. ἐνθ' ἀν.: Φέρετε τὸν παπλᾶ νὰ τοῦ διαβάσῃ τὸ βασκοχάρτη.

βασμίδι τό, Εῦβ. (Πλατανιστ.) βασμίδη Εῦβ. (Στρόπον.) Λέσβ. Σκύρ. βατζμίδη Θράκη. (Μαρών.)

*Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βασμίδιν, ὁ ἐκ τοῦ μεταγν. βασμίδης παρὰ τὸ ἀρχ. βαθμίδης.

1) Βαθμίς κλίμακος Θράκη. (Μαρών.) Σκύρ.: Ἡ ἀσκάλα μας ἔναι πολὺ ψ' λὴ τσαὶ βαρένομαι ν' ἀνεβαίνου τόσα δὰ βασμίδηα Σκύρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Περὶ δυστυχ. καὶ εὔτυχ. στ. 278 (ἐκδ. S. Lambros σ. 301) «βασμίδιν γὰρ ἐπάτησας, λέγω τῆς εὐτυχίας». Συνών. σκαλοπάτι.

2) Ἐσωτερικὸν διαχώρισμα μεγάλου κιβωτίου Λέσβ.

2) Πρᾶγμα πολὺ βαρύ, οἷον δύγκολιθος κττ. (ἡ σημασιολογικὴ μεταφορὰ ἐκ τῶν μεγάλων λίθων τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν βασμίδων κλίμακος) Εῦβ. (Πλατανιστ. Στρόπον.): Αὐτὸ τὸ ξύλο δὲ σηκώνεται, είναι βασμίδη Πλατανιστ. 3) Μετων. ἄνθρωπος δύκωδης, παχύσαρκος Εῦβ. (Στρόπον.): Νὰ σὶ πατήσῃ αὐτὸ τὸν βασμίδη, θὰ σοῦ τὸν λειώσῃ τὸν πονδάρῳ.

βασμονή ἡ, Πόντ. (Σινώπ.)

*Ἐκ τοῦ ρ. βάζω (Ι).

*Ηχος δμοιάζων μὲ τὸν βόμβον τῶν μελισσῶν καὶ γενικώτερον βοή, θόρυβος. Συνών. βαζούρα 1, βασμός 1, βασμούρα.

βασμὸς ὁ, Εῦβ. (Στρόπον.) Θράκη. (Καλαμ. Λούπιδ. Στέρν.) Κρήτ. Κύπρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.

*Ἐκ τοῦ ρ. βάζω (Ι).

1) Βασμονή, ὁ ίδ., ἐνθ' ἀν.: Εἶναι πολὺ βασμὸς Καλαμ. Ἐκαμε μεγάλο βασμὸ Στέρν. Ἐχ' μιγάλον βασμὸ τοὺς ποντάρι Αἰτωλ. Κατέβασαν τὰ ωέματα καὶ δὲν ἀκούσεις ἀπὸ τὸν βασμὸ Στρόπον. 2) Ὁ σφυγμὸς Κρήτ.: Ὁ βασμὸς τοὺς παιζει δύληγορα καὶ πρέπει πῶς ἔχει καήλα. || Ἄσμ.

Eίδα σε πάλι σήμερο κ' ἐπαῖξαν οἱ βασμοί μου, τρεῖς ὥρες ἤκαμε νὰ φθῆ δυνατὸς 'εις τὴν γεφαλή μου.

